

KECSKEMÉTI LAPOK

Előfizetési díj: Egész évre 5 frt, fél évre 2 frt 50 kr., negyed évre 1 frt 50 kr. Egyes szám ára 12 kr.
Hirdetmények jutányosan számíttatnak. — Nyilttéri közlemény soronként 30 kr.
Bélyegdíj minden beigtatás után 30 kr.

Politikai és társadalmi hetilap.

Szerkesztőség: V. Klapka-útcza 162. Telefon sz. 106.
hová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.
Kiadóhivatal: III., Jókai-útcza 186. Telefon sz. 81.
hová az előfizetések, hirdetmények és a lap szétküldésére vonatkozó felszólalások intézendők.

Építkezésünk.

E lapok mult évi folyamának valamelyik számában Dalotti Ödön volt szerkesztő tollából jelent meg egy igen figyelemre méltó cikk, a melynek lényege és rövid kivonata az volt, hogy tér és levegő nyeres szemponjtából, város szépités tekintetéből, sőt egészségi okokból is igyekezzünk emeletes épületeket építeni.

Kár volna, ha e nagyon figyelemre méltó, okos és épen teljesen helyén levő s idején való indítvány a közöny posványában elveszne.

Mert tökéletesen igaza van.

Ugy áll ugyanis a dolog, hogy egyetlen egy rendezett viszonyú városban sincs az építkezések körül oly óriási rendetlenség, mint mi nálunk. Ennek bebizonyítására nem kell egyéb, mint felhívni az olvasó közönség figyelmét, hogy a városban kissé körültekinteni sziveskedjék. De nem csak az épületek szabálytalansága szembe-tűnő, hanem az épületeken levő dolgok, melyek helyesen alkalmazva diszül szolgálnának, a helytelen alkalmazás miatt épen az ellenkezőt szülik. Ilyen például az üzletek czégtáblája. Nézzük meg akár melyik épületet, a melyben több kereskedés van, van azon annyiféle czégtábla vagy czégfelirat, a hány a kereskedés. Könnyű pedig elképzelni, hogy ha azok harmonikusan össze olvadnának, nagyban emelnék az épület szépségét. Szinte csodálni lehet, hogy az újabban épített épületek tulajdonosai egyenesen ki nem kö-tötték, hogy milyen czégtáblákat vagy czégfeliratokat szabad alkalmazni. Egyedüli kivételt képez az új városháza alatt levő két gyógyszerár, a melyek feliratai,

azok harmonikus egyformasága a két gyógyszerész úr jó izlésére mutat. Elképzelni is borzasztó azonban, hogy mi lett volna az épület kedvező benyomásával, ha egyikök valami zölddel-kékkel mázolt reklam schildet akasztott volna ki.

Talán úgy látszik, hogy aprólékos, lényegtelen dolog ez, de higyjék a t. olvasók, hogy csak azért tűnnek fel annak, mert városunkban már gyermekkorunk óta megszoktuk a meglevő régi rendet, vagyis rendetlenséget. És ne hozza fel nekünk például senki Budapestet, mert ott egészen mások a viszonyok. Ott egyik ház a másiktól, külről tekintve alig válik el s ott meg már a másik túlzás lenne, ha pl. a kerepesi-út vagy a körút összes boltjainak egyforma czégtáblája lenne.

Ha azonban példa kell, felemlítünk egy falut, a mely egyébként egyszersmind megyeszékhely is. Ebben a nagy községben egy háztulajdonos a házán közepén levő kaputól balra egy boltot csináltatott az utcára nyíló ajtóval. Később ugyanazt csináltatott a kaputól jobbra is, de ide már másforma ajtót tétetett, mint amoda. Es bizony az alispán ezt az ajtót kivetette s elrendelte, hogy mind a két ajtó egyforma legyen, pedig ott aligha van erre szabályrendelet, sőt ugyanott egy házat, a külszinre fel kellett emelni s erre hatóságilag kényszerítették, noha ő építkezni nem akart!

Másutt tehát van erre érzék.

Nálunk is ideje lenne már az építkezési szabályokat, egészben vagy részben, revízió alá venni s különös gondot fordítani a szépítésre.

Mily viszás az például, hogy ott, a hol mégis egy-két modernebb ház épül,

két egymás mellett levő épület soha sem egyforma magas. A ki utóbb épít, ki tudná miféle okból, okvetlen 3—4 sor téglával magasabbra rakatja s nem gondolja meg, hogy ez által a saját háza küldiszét is kisebbiti. De hát nem is az egyes építkezőktől kell azt kérdezni s nem az egyes tervezőkre bizni, hanem bizonyos körzettekre vagy utcákra határozottan meg kell állapítani, hogy mily magas házakat szabad és kell építeni. Ne higyjék, hogy ez példátlan, mert hiszen Bécsben a Ringen bizony így van s mondhatom, hogy nagyon szép, hogy a földszinti vagy egy emeletes házak között nem meredeznek a 3—4 emeletes kőrakások. De sőt a mind három emeletes házat sem szabad csak egy centiméterrel is magasabbra is építeni, mint a másik s a többi mind építve van, a mi, mivel így az egyébként különböző stylben épített ablakok harmonikus egyformaságban sorakoznak, általános kedvező benyomást tesznek.

Ideje volna bizony nálunk is gondolni a szépítésre s az ilyen követendő példákat figyelembe venni, még pedig a Dalotti úr ajánlatát kellő képen méltatni s bizonyos utcákra az egy emeletre való építkezést, más utcákon pedig a földszinti építkezést kötelezővé tenni, mindig különös tekintettel a jó izlésre.

És ennek itt van a legfőbb ideje. A vidéki házak adómentességére vonatkozó törvény épen azért készült, hogy az építkezési kedvet fokozza s e célzatát bizonynyal el is éri. Ehez jön még, hogy a fővárosban bizonynyal megszűnik az az óriási építkezés, a mely a kiállítást megelőző években oly arányt öltött, a mely már szinte a mesével határos. Felszabadul

KECSKEMÉTI LAPOK TÁRCZÁJA.

Egy párba.

Irta: Handoris.

Legyen az a szerkesztő bármily jó barátunk, vagy ösmerősünk, azért ha üres kézzel állítunk be a szerkesztőségbe, legfeljebb csak köteles szívéllyességgel fogad bennünket; s kérem én most abban a helyzetben vagyok, hogy már be kell látogatnom, s most daczára a millennáris hangulatnak, nem adja elő magát semmi újdonság. Az idő borult, de mi haszna, nem villámlik, hogy vele néhány embert agyonsujtathatnék, vagy házat felgyujtathatnék; nincs betörés, sem lopás, mert az e téren működők most Budapestre rándultak ismereteik gyarapítására, praxisuk bővítésére; nincs verekedés, mert a millennáris évben meghatványozódott a testvériség érzete, nincs elgázolás sem, mert a tiszt urak ugyanesak a millenniumra való tekintetből most: lassabban hajtanak.

Hogy mégis vigyek valamit a Szerkesztő úrnak, hát alkalmas tárgy hiányában leirok egy érdekes párba.

Némelyeknek unalmas lesz talán, de ambiciózált ifjainkra nézve, a kik még nem vívtak párba, — de biztosan fognak vinni — hasznos lesz ennek olvasása, tanulhatnak belőle.

Nem dicsekvéskép mondom, de tény, hogy sokszor voltam már párba; tény azonban az is, hogy a hol én segédeskedtem, ott minden szép csendesesen, jegyzőkönyvileg lett elintézve, vagy ha éppen fegyverre került a dolog, mindig, mindkét fél ép kéz s lábbal hagyta el azt a helyet, melyet az ott szereplő hősök „küzdő térnek” szeretnek nevezni.

... Most elárulván kitünő vargaságot, attól tartok, hogy ezentúl majd még többen hozzák hozzám becsületüket kireparálás végett!

Egy napon eljön hozzám egy ösmerősöm, s azzal kezdi, hogy:

— Rá érsz?

— Attól függ, mennyit akarsz igénybe venni időmből?

Mig ezt kérdeztem, arcára pillantottam, annak sápadtságából és gyűrődöttségéből mindjárt sejteni kezdtem, hogy emberem lovagias ügyben utazik.

S mikor e gondolatomnak kérdés alakjában kifejezést adtam, s igenlő feleletet kaptam, mondtam adja elő, miként történt a dolog, de csak — röviden! S mondhatom óhajomnak eleget tett, a történeteket két szóval elmondta:

— Pofon ütöttek!!

— Hányan?!

— No, hisz' még csak az kellene, hogy többen is! Egy ütött meg, de én azt sem vagyok hajlandó eltérni, s nem nyugszom

meg addig, mig vérét nem látom annak az embernek!!

Szinte megrémültem a hangtól, melyen szavait elmondta.

Csak a párba után hallottam, hogy mielőtt hozzám jött, egyszer már bocsánatot kért attól a „vakmerő embertől” a miért annyira felingerelte, hogy az kénytelen volt őt arcuzal ütni, — s azután csak úgy ugratták bele a lovagias elégtétel kérésbe.

A párba szabályai kis ujjamban lévén, tudtam, hogy a pofont háromszori golyóváltás, s ha sebesülés nem történik, utánna kard a harezképtelenségig mossa csak le.

Akkor épen nagyon el voltam foglalva, de roppant lelkiismeretességem készített a segítség elfogadására, mert tartottam attól, ha más kér fel, az komolyan veszi a dolgot, s a legszigorúbb szabályokat alkalmazza.

Elfogadtam hát a tisztet, csak még azt kérdeztem meg, ki lesz segédársam? A merénylő nevét már tudtam.

— Károlyka úr megbizottai vagyunk, s a vele szemben elkövetett tetlegességért elégtételt jöttünk kérni. Felhívjuk nevezze meg segédeit.

— Az a bizonyos ügy ezelőtt három nappal történt ugyan (Igen? Bocsánat, mi nem tudtuk!) — de azért hajlandó vagyok elégtételt adni.

ez által az ott lekötött sok munkás kéz, az épület anyagok s legkivált az épület ipari munkák ára bizonynyal megeszappan s mind ez hatással fog lenni, hogy a vidéken az építkezési kedv emelkedjék. Ha még a város helyes politikát űz s pár száz ezer forintot, vagy többet is új épületek emelésére olcsó kamatra és kényelmes törlesztési feltétel mellett folyóvá tesz és kijelöl s ha a téglát valami minimális polgári haszonra vagy épen saját gyári árban adja: ugy bizonynyal városunk is rohamosan vetkőzi le falusi színezetét.

Igaz, hogy eddig a vízmizéria is nagyban gátolta az emeletes házak építését, mert bizony a víz felhordása nem csekély gondot okozott, mikor így is nagy teher az ivó vizet a város kellő közepére a Katona sétányon levő kútról hordatni, a melynek vize még aránylag legtűrhetőbb. Ámde most már ott állunk, hogy a Vízvezeték felállítása úgy szólván csak idő kérdése s annak létesítése egyedül a város magatartásától függ, mert olyan furesát ne beszéljen nekünk senki, hogy viz hozni s a mennyiben alattunk a földben van, fel kell hozni s mindenk felett nem szabad kicsiny hitűeknek lennünk.

Ám ha már vízvezeték lesz, az már magában is kedvező hatással lesz arra, hogy az embereknek több kedvük legyen emeletesre építkezni, de egy okkal több is, hogy az emeletre való építkezést, bizonyos részeken, kötelezővé tegyük.

Elhisszük, hogy az itt szokatlan és egyelőre sokan megérteni és helyeselni nem tudják, de ha pl. készített a város egy emeletes magán lakház normal tervet s azt megismerni engedi, bizonynyal más képpen fognak gondolkodni.

Mert a telek már nálunk is igen nagy árú s annak ára az építkezés fokozódásával még emelkedni fog, de ha nem volna is drága, kétségtelen, hogy nagyobacska portát csak elvéve találunk s a legtöbb része kicsiny. Előny még az is, hogy az emeletre való építkezés által több marad meg az udvarból beépítetlen rész. A mellett az emeleti lakások tisztábbak, pormentesebbek, világosabbak, szárazab-

bak s azoknak oly sok az előnyös tulajdonságuk, hogy hátrányukat talán csak egyet lehet találni, a lépcsőjárást. Ugye egy emelet még nem nagy magasság.

Persze az emeletes házzal együtt a legtöbb ember együtt gondolja azokat a kaszárnyaszerű bérházakat, a melyeknek udvara sincsen s a hol gazdának lakónak az egyedüli kültere az ajtója előtt levő pár négyszeg méter. Ne arra gondoljanak azonban, hanem arra, hogy ha saját szükségletre egy emeletre építkeznek, úgy a konyha, lakószoba, hálószoba, tisztaszoba stb. jobban helyezhető el s a mellett épen több udvar, nagyobb kert maradhat.

E tekintetben azonban csakugyan a várost illeti a kezdeményezés és határozat, mert ha egy-két ember épít egy-két emeletes házat imitt-amott, az ugyan szépsézetit szempontból még rosszabb lenne, mint most van, -- ha ugyan ennél rosszabb is lehet.

Politikai szemle

Tüneményes napokat élt át a hét elején a magyar nemzet, olyanokat, hogy most, mikor már elmúltak, szinte azt gondolja az ember, hogy az egész csak valami gyönyörűség szép álom volt. Talán nem is illik, politikát keresni és találni bennök.

A szent koronát és a koronázási jelvényeket június 5-én közszemlére tették ki a budavári Mátyás-templomban. Legelőször is az országos tornaversenyen együtt volt több mint 10 ezer tanuló ifjú tekintette meg e nemzeti szent ereklyéket az ország minden részéből. Ezek az ifjak lelkesedéssel fogják hirdetni széles e hazában azt, a mit láttak és a mit éreztek. Az ifjak után 100 ezreket vont a kegyelet a magyar alkotmány és szabadság ez ősi symbolumainak megtekintésére a gyönyörűen renovált templomba az alatt a 3 nap alatt, míg ki voltak téve.

Június 6-ikán volt a budai királyi palota alapkövetéle. A pompáról, melylyel az ünnepély lefolyt, mi itt nem szólunk, de lehetetlen annak az okmányok tartalmáról meg nem emlékezni, melyet Ő Felsége aláírásával remekművű szekrényben az alapköhöz letettek. S többi között ez is benne van: „Kedvelt Magyarországnak államéletének évfordulóját ünnepli, midőn ezen alapkövet letesszük, hogy az elmúlt idők történeti eseményei által megszentelt eme helyen emelkedjék a magunk és utódaink fejedelmi otthona.”

Június 7-én fogadta a király az ország

összes főispánainak hódolatát, utána pedig a fővárosét. A főispánokhoz a többi között ezeket is mondotta, buzditván őket a jó és igazságos közigazgatásra: „Mert csak népeim megelégedésében és boldogságában találok föl én is legfőbb boldogságot.” A főváros küldöttsége előtt pedig elmondván, hogy az ország méltán várja a fővárostól, hogy a hűség, valódi hazafiság, polgári erények, vallás, erkölcsiség és haladás mintaképe legyen, egyúttal kívánja ez óhajok teljesedését és hozzá teszi: „Ez leend legszebb jutalmam Budapest iránt mindenkor táplált meleg rokonszenvemnek s így bizton hiszem, hogy e szeretett otthonomban minden alkalommal csak kellemes napokat fogok tölthetni.”

Június 8 án volt a millenniumi ünnepek legszebbje. Felejthetetlen látvány volt, midőn a szent koronát az ország összes törvényhatóságainak banderiumaitól és az országgyűlés tagjaitól kísérve a több százezer néptől elrepett útezőkon körülhordozták s ez az óriási tömeg mindenütt hódoló tisztelettel, fődetlen fővel és lelkesült éljenzéssel fogadta az alkotmányos szabadság e varázserejű ősi symbolumát.

De felejthetetlen az a beszéd is, melylyel Szilágyi Dezső az országgyűlés hódolatát a királynak bemutatta s melyet a király az országgyűlés tagjaihoz intézett. „A magyar nemzet a koronát és az alkotmányosságot soha elválasztani nem tudta,” mondja Szilágyi; majd tovább: „Erős a király és a nemzet, midőn érzésben és törekvésben egybe van olvadva,” és ismét: „Ragaszkodunk államunk nagy történeti alapjaihoz és ápolni fogunk minden fentartó erőt, a melyre a mult tapasztalása rámutat. A haza és a király iránti hűséget szétválasztani sohasem lehet. Maradjon ez hagyomány minden időn át a királyi családban és a nemzetben egyaránt.”

Szeretett királyunk az ő válaszában hálát mond az isteni gondviselésnek, mely megengedte érnie, hogy „szeretett magyar nemzetével együtt ünnepelhesse a magyar állam ezeréves fennállásának emlékét.” Hangsúlyozza, hogy a magyar állam és a magyar politikai nemzet egysége rendületlenül fentartandó; dicséri a magyar nemzet lángoló haza- és szabadságszeretétét és államfentartó erejét.

Mindez nemzeti ünnepnek magasztos, de politikának is nagyszerű, mert erő, bölcsesség és józanság nyilvánul benne.

Mindezek után minek is szólni a félegyházi két népgyűlésről, melyeket június 4-én Holló Lajos (Ügron-párt) és gróf Zichy Nándor (a néppárt) tartottak? E két párt különben testvériesen szokta egymást támogatni; itt azonban a konczon, a képviselői mandatumon, szépen összeveszték, úgy, hogy a csendőröknek kellett rendet csinálni.

Este kilencz órakor már ott ültünk a kávéház utolsó asztalánál, s — tárgyaltunk.

A tárgyalás könnyen ment, mi képviseltük a sértett félt, mi diktáltuk a feltételeket, melyek olyanok voltak, hogy okvetlenül el kellett fogadniok.

Voltak pedig a feltételek következők: egyszeri golyóváltás 30 lépésről, szilárd állásponttal.

Ellenfelünk segédei összenéztek. Kitaláltam gondolatukat, hogy komikusan enyhéknek találták a feltételeket. Hát bizony egy kicsit enyhék voltak, de én nem tartottam attól, hogy a világ kinevet bennünket, mert szentül meg voltam győződve arról, (és nem csalódtam!!) hogy felem például a 30 lépés helyett azt fogja mondani, hogy oly közel álltak egymáshoz, hogy mikor a pisztolyt felemelték, azokkal majdnem felütötték egymás orrát, s az egy golyóváltás felért hattal, mert oly közel járt a füléhez, hogy a golyó süvöltésétől hat hétig nagyot fog egyik fülére hallani.

Csukott kocsin haladtunk ki a katonai lövőtérré.

Húsz perczet kellett hajtatni, míg oda értünk. Nagy idő, s hogy jobban teljen, szóraztatni, majd pedig vigasztalni kezdtem feletem, még pedig ilyenképp:

— Mégis csak kár, hogy idáig jutott a dolog, mert máskülönbén úgy elég tehetséges ember voltál, s elég szép jövő állt előtted. Mosolyogni igyekezett tréfás vigasztalá-

somon, de láttam, hogy a musculus risoriusai csak erős kényszerre jönnek működésbe.

Végre kiértünk, ellenfelünk még nem volt ott. Hozzá kezdtünk az alkalmas hely kikereséséhez. Legjobbnek a két golyófogó közti sáncz mutatkozott.

Hej, ha azok a vén sánczok beszélni tudnának, mennyit regélhetnének arról, hogy hányszor lukgatták már keresztül a felette elterülő léget!

Felünk fel s alá járkált hosszú léptekkel, majd megállt, felhajtotta fekete kabátja gallérját s összetűzte. Ezt azért szokás tenni, mert a fehér ingelő és gallér alkalmas célpontul szolgálna.

Éppen mikor elrejtette a jó célpontot, jött az ellenfél kíséretével.

Felem egy árnyalattal ismét halványabb lett.

A felek előírásosan: némán, hidegen, de udvariasan billentették meg kalapjaikat; s azután munkához láttunk.

Az orvosok kiterítették a műszereiket, a kocsis vizet hozott egy vederral, mi pedig segédek megtöltöttük a pisztolyokat s kimértük a távolságot. E két utóbbi ténykedésnél az a főszabály, hogy jó sok löpört kell a csöbe tenni, s azután erősen lefojtani; (nb. a golyót elfeledhetjük bele tenni, azért a felek csak hallják fülök mellett elsüvöltöni) a távolságot pedig a leghosszabb lábú segéd lépje ki. Ki is mért Géza úr olyan harmincz lépést

azokkal a nagy, golya lábaival, hogy felért testvérek közt ötvennel!

Az ellenfelek ezalatt — lehetőleg távol a kirakott orvosi műszerektől — sétáltak.

Saját feletem folyton biztatgatnom kellett, nehogy mire dologra kerül a sor, végkép búcsút mondjon lélekjelenléte.

Ellenfelünk sem dicsekedhetett valami borzasztó lelkinyugodtságról, mit nemcsak fakó arcán észleltem, hanem azon körülményből is, hogy izgatottságát palástolandó cigarettázott, de cigarettájának több mint fele parázs volt, a mi akkor szokott történi, ha valaki ideges szórakozottsággal szívja.

Végre rendbe jöttünk.

A vezénlyéssel én lettem megbizva, hát mielőtt összeeresztettem őket, köteleességszerűen feltettem a kérdést, nem e volnának hajlandók kibékülni?

Elvakult halálra szántsággal nyögték ki mindketten, hogy: „nem!”

— Akkor kérem, foglalják el kijelölt helyeiket!

Még a feltételeket megállapító tárgyalás után megkértem ellenfelünk segédeit, hogy nagyobb biztonság kedvéért figyelmeztessék felüket, hogy lehetőleg a levegőbe süsse fegyverét, ugyanezt fogjuk mi is felünknek tanácsolni. Boronghy úr azonban legcélszerűbbnek tartotta a válságos pillanatban beszélni lelkére felének, s ezért éppen mikor indultak helyeiket elfoglalni, akkor terjesztette elő kérését, még pedig jó hangosan:

A külügyminiszter az osztrák delegáció költségvetési bizottságában fontos kijelentést tett, melyből kitűnik, hogy az örmény zavargások idején csak egy hajszálon függött az európai háború s hogy bár a hatalmak a Balkán félszigeten a statusquo fenntartására törekednek, de azért Törökország felosztása a közel jövőben nem tartozik a lehetetlenségek közé.

Spectator.

A gyermekmajális.

Eljött hát a várva-várt nap! Az a kérdés hangzott ezek ajkáról, milyen lesz az idő? A jó időbe vetett erős hit fényesen bevált. Dacára az előző esteli aggasztó borulásnak és esőnek, a hajnali terhes fellegeknek; reggelre szépen kiderült, egész nap pompás idő volt és lehetővé tette egy olyan gyermekmajális tartását, a milyen városunkban még nem volt.

Lelkem elfogul, szívem minden húrját büszkeség és öröm járja át, midőn lelki szemem elé varázsolom azt a gyönyörű képet, mely főséges volt, mint a hajnal ébredése, üde, mint a virágfakadás.

Reggel 6 órakor vígan dalolva indultak a csapatok a három kerületi iskolából zászlók alatt, cigányzene, trombitaszó mellett; a gyermekek legnagyobb részt csákósan, kardosan, a leányok nemzeti színű szalagokkal feldíszítve, kezükben a szükséges elemőzsiával. A nagy-körösi-útezőn a csapatok csatlakoztak és nagyszámú szülők és érdeklődőktől kísérve vonultak ki a vasútállomáshoz.

Itt már várt reájuk a fellobogózt 25 kocsiból álló személyvonat, melybe nem kis fáradsággal beültették őket tanítóik s egy kis késedelemmel, a kürt hangjai mellett, egetverő éljenzésbe törve ki, száz meg száz kendő lobogtatása, csákó, kalap lóbálása közt örömtől ragyogó arccal mentek kifelé.

Az ablakok tömve voltak apró fejecskével s kezeiket kinyújtva folytonosan integettek, éljenztek az útvonalon álló közönségnek.

Igazi felszentelése volt ez a fülöpszállási vasútnak, melyen ennyi különvonat nem egyhamar indul és ennyi nép soká nem utazik.

Az állomásra megérkezve dalolva, éljenzve vonultak a majális helyére. Itt az erdő alatti szabad mezőn megállapodtak és csákót, kalapot levéve, tanítóikkal együtt elénekelték a „Hymnus-t és „Árpád apánk“ kezdetű dalt.

Ezután az erdőbe mentek, hol minden osztály egy-egy alkalmas, árnyas helyet keresett magának, hol felütötte táborát.

Itt a magukkal hozott kis batyuból előkerültek: kenyér, hús, sajt, kifli, mákos, lek-város kalács stb. és jóízűen falatoztak.

Kis idő múlva már az erdőben szaladgáltak, póznára másztak, hintáltak, játszottak, czu-

— Kérem uraim ne törjenek egymás élete ellen, ne löjjenek egymás felé!!

Szerencsére mi többi segédek és orvosok már lent guggoltunk az árok fenekén, hát a felek nem vették észre a mi zajtalan, de elég nagy fokú derűtségünket.

Harmadik tapsonra eldördültek a jó fajta Komiáthik.

A következő pillanatban elszlott a nagy füst, láthatók lettek a hősök. Álltak, mint a Zrinyi kirohanása című tablóban maga Zrinyi.

Én rögtön felembe siettem, és gratuláltam szerencsés megmenekülése felett, (a mire különben előre meg mertem volna esküdni) s megsúgtam neki, hogy ő volt a kihívó, hát menjen oda ellenfeléhez, s fejezze ki sajnálkozását a történtek felett.

Ugy látszik, hogy úgy testi, mint lelki szemeivel még mindig Abrahám országát járta, mert ellenfele helyett annak egyik segédéhez ment, s annak nyilvánította ki csuklás közben (a mit nagy ijedségtől szokott az ember kapni):

— Sajnálom, hogy így történt!

Boronghy úr azt felelte rá, hogy: köszönöm!

*

A párbaj szerencsés megtörténte után bankett szokott következni, a melyet — a járatlanok kedvéért jegyzem meg — rendszeren az ellenfelek szoktak fizetni. E párbaj után csak kivételesen történt, hogy azt a doktorok fizették.

korka árulók, mézeskalácsos sátorok, cseresznyések körül nézelődtek és vásároltak, legtöbben pedig a cigánybanda körül csoportosultak, hol büszkén, önérzetesen rakták a csárdást és forgatták egymást. Milyen impozáns, festői volt ez a látvány. Körülöttünk gyermekhangoktól viszhangozó árnyas, susogó erdő, felettünk itt-ott a fák között kékellik a fehér, könnyű felhőkkel tarkított égbolt, előttünk a tágas mező legelésző jószágokkal, honnan óriás éljenzés hangzik a magasba emelkedő léggömbnek, melyet mindaddig élénk figyelem kísér, míg a láthatáron el nem tűnik.

De elközelt a napnak a tanítókra nézve egyik legteresebb, de a gyermekek legkedvesebb része, az ebéd ideje, mely városunk előjáróságának nagylelkűségéből, minden gyermek részére egy pár virsli és egy darab süteményből állott.

A felszálló füstoszlop már jelzi a helyet; közelebb közelebb a lég is sejteti, hogy nincs messze a cél; a kíváncsi kis kukták már látják is, a mint egy vörös nadrágos, kötényes huszár bácsi három óriás üst alatt intézi a tüzelést.

Majd jönnek a tanítónők és tanítók s míg egyik részök folytonosan főzi a tömérdek virsli, más részök a szükséges mennyiséget olvassa ki hosszú faágakra, melyet a kis hor-dárok kettesével, vigyorgó ábrázattal szállítanak a táborba nagy öröme a többieknek.

Itt egy tábor a boldogok országában van már, egyik a virslibe harapva, másik késsel vágva s a levágott darabot hegyére szúrva, jóízűen falatozik; emitt egy másik csapat elszántan és türelmetlenül várja porcozóját, kapott süteményét kezében szorongatva.

Végre mindenki kapott. Aki nem bírta megenni, odaadta annak, kinek kevés volt s így mindenki jóllakott, semmi kárba nem veszett. Egy-egy darabkát mutatónak is vittek haza. Saját batyuját nagy része érietlenül vitte vissza. A gyermekek vidámak és elégedettek voltak, köszönet az előjárásnak, kinek áldozatkészsége tette lehetővé, hogy a magyar nemzet nagy évében a gyermekek egyformán örülhettek.

A multság, játék és szórakozás délután érte tetőpontját, midőn a szülők részére rendelt különvonat mintegy 500 főnyi közönséggel megérkezett.

A gyermekek kimentek az erdő alatti mezőre, hol a tanítók rendeztek részökre zsákbanfutást, lepényevést, kötélhúzást, póznamászt, pattogatott kukorica szüretet, hol a győztesek pénz-, vagy közönség szórt czukorjutalomban részesültek. Egyik léggömb felezése a másikat érte.

De ki tudná elszámolni a mindenféle játékot, a melybe a gyermekek fogtak, hogy kényök-kedvök szerint mulassanak. Gyönyört és lelki nyugalmat észrevehett bárki is a szülők arczán, midőn ezek kincseiknek örömet, vigaszt látták. Örült, vigadott a szülő gyermekével együtt, élvezte a rét virágainak illatát, az erdei friss, ózondús levegőt. Nem volt hiány kellemes, a gyermekek és felnőttek kedélyét, nevető izmait igénybe vevő pillanatokban sem.

Most a trombita hívó szöze hallatszik, itt a hazaindulás ideje. Nagy nehezen, lassanként előkerülnek, kézben kalap és csákó mellett zöldággal sorakoznak, s a „Mikor masirozunk“ . . . „Leng a lobogó“ . . . „Felfel vitézek a csatára“ . . . Kezdetű dalok éneklése mellett az állomáshoz vonulnak s a kimenetelhez hasonló módon jönnek haza. Szüleik hívják őket haza kocsin magukkal, de nem mennek, inkább vonaton jönnek.

Az úton mindenütt bámulják a nagy zsivajtól hangzó vonatot; a város alatt már egész csapat nép élvezettel nézi és éljenzti őket, mit ők lelkesen viszonznak. Az állomáson óriási néptömeg várja őket s az előbbeni jelenetek hatalmasabban ismétlődnek. Úgy néz ki a gyermekesereg, mint egy csatából hazatérő hadsereg. Egyiknek csákója tönkrement, vagy a vonatról lekapta a szél, másoknak teteje nincs, de azért vígan vannak. A tanítók harsány vezénylő szava hallatszik, de rendet tartani nehéz. A kint levő közönség a menethez csatlakozva, mint az áradat úgy vonult (portengerben!) a körösi-útezőn befelé, a csoportosuló közönséggel folyton szaporodva, trombitaszó, dalolás és éljenzés között a piac-

térig, hol a rendezőség lefuvatott s a gyermekek szétoszoltak és hazamentek.

Oly nagyszerű, lélekemelő és gyönyörködtető volt e látvány, hogy a kik szemlélték, soha sem fogják elfelejteni. Derék közönségi tanítótestületünk s a buzgó rendező bizottság nagy és szép munkát végezett, fáradságot nem ismerő buzgó működésük eredményeként büszkén tekinthetnek az elért fényes sikerre.

Úgy millenniumi ünnepélyükön, mint az azt kiegészítő ezen kiránduláson mindvégig ott volt a hazafias lelkesedés; meglátzott a tanítókon, látszott a viruló leánykák rózsás arczán, a fiúk egészséges vonásain és megértett a tavaszi szellő csókjaiban.

Isten! Magyarok Istene! engedd, hogy leányaink és fiaink szeretett magyar hazánk igazi honleányai és honfiai legyenek; engedd, hogy unokáink késő unokái még szebben, még nagyobb lelkesedéssel ünnepelhessék Magyarország második évezredét!

Aláírási felhívás.

Kecskemét város törvényhatósági bizottsága az 1895. évi január hó 16-án tartott közgyűlésében 9/kgy. sz. alatt hozott határozatával elfogadta a millenniumi bizottságnak hozzá beterjesztett azon javaslatát, hogy a város közönsége a honfoglalás ezredik évfordulójának ünnepi évében, annak alkalmából és emlékére egy irodalmi művet, — monographiát, — adjon ki, mely a város egész valójának minden irányban hű képét adja s melyből a jelenkor teljes ismeretét, az utókor pedig tanulságot meríthessen.

Ily monographiák megírását más törvényhatóságok is mindenütt alapelveül mondták ki, midőn az ezeréves nemzeti mult megünneplését előkészíteni kezdték, bár tisztában voltak azzal, hogy az nemesak nagy költséggel jár, hanem sok időt, szorgalmat, tanulmányt és több irányú szakerők közreműködését is kívánja.

Mint hogy már az albizottság első terveze szerint is oly programot sikerült egybeállítani, mely szerint az egyes cikkekét a legkiválóbb szakerők fogják megírni, a városi törvényhatóság, bizva a mű sikerében, annak kiadására már az első alkalommal 4400 frtot megszavazott, mely összeget utóbb még 1100 frttal felemelte, s ezen nagy költséggel szemben a mű megszerzési költségét oly csekélyre tette, hogy az harmadrészt alig teszi ki annak, a mibe a város közönségének a mű egy példánya bele kerül.

Tette pedig ezt a bizottsági közgyűlés azon célból, hogy a művet városunknak kevésbé vagyonos polgárai is aránylag csekély áldozattal maguknak megszerezhessék, s annak tanulságait a maguk javára fordíthassák.

Mint hogy már elérkezett az ideje annak, hogy az alábbi program szerint egybeállítandó monographia első része megjelenjék: azon kéréssel fordulok városunk polgáraihoz és általában mindazokhoz, kiket e mű megjelenése érdekelhet, hogy arra — a nyomtatandó példányok számának megtudhatása végett — becses megrendeléseiket mielőbb megtenni sziveskedjenek.

A mű czime lesz:

„KECSKEMÉT MULTJA ÉS JELENE.“

Megjelenik a millenniumi év folyamán 3 részben, díszes képekkel, mintegy 42 iv terjedelemben az alábbi tartalommal, finom papírra nyomtatva, nagy nyolczadrét kiadásban.

Az egész mű ára 2 frt, melyből az első rész átadásakor 60 kr., a második rész megjelenésével 80 kr., s a harmadik rész kézhezvételével 80 kr. lesz fizetendő s a jelen iv aláírása nem előfizetésre, hanem ily részletekbeni utólagos fizetésre kötelezi az aláírókat.

A mű tartalma a következő lesz:

I. Bevezető rész.

1. Földrajzi leírás. Hanusz István főreálisk. igazgatótól.
2. Vizrajz; belvizek. Hajagos Imre kir. mérnöktől.
3. Kútak; geológiai viszonyok. Dr. Hollós László főreálisk. tanártól.
4. Növényzet. Dr. Hollós László főreáliskolai tanártól.
5. Legegyszerűbb növények és állatok. Francé H. Rezső tanártól.
6. Állatvilág. Biró Lajos tanártól.

7. A város mai képe. Ifj. Bagi László városi főjegyzőtől.

II. Kecskemét multja.

1. A város története. Ifj. Bagi László városi főjegyzőtől.
2. Kecskeméti írók. Hornyik József főreálisk. tanártól.
3. Régebbkori leletek. Kada Elek magyar államvasúti titkártól.
4. Műemlékek. Ugyanattól.
5. Egy fogadalmi emlék. Hornyik Jánostól.
6. Társadalom a multban. Ifj. Bagi László városi főjegyzőtől.

III. Kecskemét jelene.

1. Népeességi és népesedési statisztika. Dr. Kovács Pál jogakad. igazgatótól.
2. Társadalom a jelenben. Dr. Kovács Pál jogakademiai igazgatótól.
3. Közigazgatási szervezet és törvényhatósági élet. Ifj. Bagi László városi főjegyzőtől.
4. Törvénykezés. Zombory László tiszti főügyésztől.
5. Újabbkori haladás. Ifj. Bagi László városi főjegyzőtől.
6. Építkezés; ügyek. Kerekes Ferenc törvényhatósági főmérnöktől.
7. Egészségügy. Dr. Kecskeméti Lajos t. főorvostól.
8. Iskolaügy. Páthy Károly polg. iskolai igazgatótól.
9. Irodalom. Kovács Antal főgymn. tanártól.
10. Képzőművészet. Pataky Imre rajz-tanártól.
11. Színészet. Liszka Béla főreálisk. tanártól.
12. Zene. Dr. Szeless József takarékpénztári igazgatótól.
13. Ének. Mihó László ref. főkántortól.
14. Népszokások. Kada Elek m. államvasúti titkártól.
15. Földmívelés; állattenyésztés. Szegedi György városi tanácsnoktól.
16. Szőlőmívelés. Koritsánszky János állami szőlőtelepi igazgatótól.
17. Gyümölcsészet. Katona Zsigmond gyógyszerésztől.
18. Erdészet. Vágó László főerdésztől.
19. Ipar. Szabó Mihály városi alkaptánytól.
20. Kereskedelem; vasúttak. Hacker Lajos kereskedőtől.
21. Róm. kath. egyház. Ifj. Bagi László főjegyzőtől.
22. Ev. ref. egyház. Mészáros János lel. készítő.
23. Ágost. evang. egyház. Laukó Károly lelkésztől.
24. Görög n. e. egyház. Csupics Kornél szent-endrei lelkésztől.
25. Izr. hitközség. Dr. Bárány József helybeli főrabbitól.
26. Természettudományi társulat. Hanusz István főreálisk. igazgatótól.
27. Katona József kör. Dr. Kovács Pál jogakademiai igazgatótól.
28. Gazdasági egyesület. Cserekyei Károly takarékpénzt. jegyzőtől.
29. Jótékony egyletek. Bojtor Ferenc tanártól.
30. Pénzintézetek. Dr. Szeless József takarékpénztári igazgatótól.
31. Ipari telepek; vállalatok; egyletek. Pataky Imre rajztanártól.
32. Nyomdak. Szilády László nyomdajelöltől.
33. Társadalmi egyletek. Ifj. Tóth István anyakönyvvezető helyettesítő.

Felkérem tehát városunk polgárait és általában a nagyérdemű közönséget, hogy méltányolva a városi hatóság áldozatkészségét s a mű egybeállításának nehézségeit: annak megjelenését aláírásaik által előmozdítani méltóztatassanak.

Mint hogy a mű csak a teendő megrendeléshez mért számú példányokban fog kinyomatni, bátorkodás figyelmeztetni arra is, hogy a művet megszerezni szándékozók csak az aláírások által lesznek oly helyzetben, hogy maguknak ezen nagy, tanulságos, díszes és olesó mű megszerzését biztosíthassák.

Kecskeméten, 1896. évi május hónapban.

Ifj. Bagi László

főjegyző,

a „Kecskemét multja és jelene“ szerkesztője.

Hőmérsékleti változások.

(Folytatás)

Tirolban messze vidéken elterjedt népmonda szerint a Marmolata gleccser helyén valamikor viruló rétek voltak. Egy oda való paraszt azonban nagyboldogasszony ünnepén (aug. 15.) daczosan gúnyolódva szénát takarított be onnan a csűrbe, — havazni kezdett ekkor és el nem állott, míg az egész hegyet el nem borította s az ünnep megszögjvet örök jégréteg alá nem temette. (Az osztrák s magyar monarchia írásban és képben. Tirol és Vorarlberg 1893. 88.) Zsigmond főherceg egykori vadászkastélya Kükety (Kükta) valamikor sűrű ezirbolya erdő közepén állott, ma már csak néhány csonka törzs látható körülötte. Krumbach ob Holz község lelkésze is alacsonyabb helyre tette át lakását, hogy őt templomától és hiveitől a havazás el ne zárja. (U. o. 101.) Az elhagyott parochia építések bizonyosan nem volt még úgy.

Passeyerben a vegetáció erősen hátrál; a timmelsi havason egy korhadó ezirbolya fekszik, átmérője derékban 47 cm. Ez az utolsó eltörpült fenyő ott, mely társaitól már 1½ órányira van, hová sem vízi, sem emberi erő nem vitte, ott kellett annak nőnie. Hasonló jelenségek mutatkoznak Lari-ban és Andel-ben. A pástorok azt beszélik, hogy hajdan ott helyben lehetett tűzelőfát szedni, ma 1½ órányival alább lelik az első eltörpült törzseket. Ha így halad, 100 év alatt nem lesz Passeyerben fa, Meranban szőlőt. Ezelőtt 30 évvel a szarkák falkákban jártak Leonhardig, ott teleltek és nyáron költöztek, ma csak Riffianig röpülnek, Passeyerben ritkán látni már szarkát, holott azelőtt Moos-ig, St. Leonhardtól 2 órányira röpöködtek. Minden jel oda mutat, hogy a magas völgyek vegetációja lassanként vissza vonul és pusztul. (Turisták Lapja 1892. 108.)

Graubünden kantonban új lavina útak keletkeztek 1888-ban, azokat a szokottnál tetemesebb hóesések alkották. Csak az Averserthal-ban 6 ilyen új csapást számoltak, melyeken a lavinák ezrével tépték ki gyökereit a 30—80 éves fatörzseket és hatalmas gleccserszerű hótömegek jelzik még ma is a vonalokat, melyeken az új lavinák a völgyekbe aláördültek. (Rundschau für Geographie XI. 40.) Bern-ben 1869 október 31-én reggel 9° hideg volt s az egész nap javában koresolyáztak. (Természet 1869. II. 152.) A neufchateli tó erővel be akar törni a neki nevet adó városba, úgy hogy ellene óriási töltésekkel kell a lakosságnak védekeznie. (A. Stolz: Spanisches 1885. 7.) Svájcban a zürichi meteorologiai intézet e százdabban leghidegebb februári közepes gyanánt 1855-ben — 45 fokot jelzett, 1895 februárban — 7°-ot. 1896 januárban oly hideg szél fújt Genfben, hogy a tóból kicsapkodó víz rögtön jéggé meredt.

Az Alpok nagy tavait tetemes mélységek miatt nem igen szokta a tél bepáncéložni, mert a fölül lehült vízrétegek aláállanak fölmelegedni és alsóbbakkal cserélkeznek meg, de már 1891-ben megtörtént a befagyás a Zürichi és Boden tónál egészen, a Genfi tónál pedig abban a keskeny öblözetben, mely Promenthoux-tól Genfig terjed. (Rundschau für Geographie XIII. 277.) Forel a Gazette de Lausanne-ban kifejezést is ad annak, hogy az Alpok tavait most hosszabb ideig borítja telente jég.

Desenzano mellett erősen terjeszkedik a Gardató, időnkint olyan magas területeket borít el vízzel, a melyek azelőtt teljesen áradásmentesek voltak. (Humboldt. Monatschrift 1884. 370.) A Bodenti vize is, mint 1817 óta gondosan figyelik, folyton emelkedőben van és a környéke lakóit már aggasztani kezdi; ezt az emelkedést nem a Rajna törmelék hordásának szaporodása okozza, sem a mellékfolyók dagadása, sem a tó kifolyásának szűkülése, sőt ez az éghajlat hűvösödésnek róható föl, mert több hó esik a Rajna felső vizbirodalmában.

A botanikusok, kik a savoyai és svajeci Alpokat bejárják, egyértelműleg erősítik, hogy a derékfa tenyészete jelentékenyen boesátkozik lefelé a hegy lejtőkön. Kerner ezt a visszavonulást 100 m. mérőleges magasságra számítja az utolsó 2—3 évszáz alatt; a mai magas erdőség határán fölül mindenütt ta-

lálni elhalt fákat és korhadó hatalmas törzseket. Sok helyütt mind az ausztriai, mind a délibb magas hegységekben régi ezirbolya és más fenyűket olyan magasságban találni, a hol most nem nőnek olyanok többé.

Hazánkban Arva vármegyében 1850—1884 között 35 év folyamán fagymentesen a május hónap csak 5-ször, a szeptember 15-ször maradt, 8 júliusban pedig havazott. A régi időkben Arvának enyhébb volt az éghajlata; Arvaváraljától egy órányira keletnek Dubova község neve tölgyest jelent, Felső és Paraszt-Lehota között az Arva folyó medrétől nagyobb apadáskor egy méternél vastagabb átméretű főnálló tölgyfa törzseket ástak ki, ott az országút menti hegy oldalát ma is tölgy bokrok és esenevész tölgyfák borítják. Több évtíz előtt diófák is díszlettek ott, a melyek tenyészete ma nem sikerül. (Akad. mathem. és természettudom. Közlemények XXIV. köt. 8. szám 390. lap.)

A Vág kiöntése sok kárt tett 1683-ban; kikelt medrétől 1813 augusztus 26—28 napjain ismét és 443 m. magas árja 287 ember életébe került, valamint 14300 darab hasznos háziállat pusztult el akkor (A. Mednyansky: Mahlerische Reise auf dem Waagflusse 1844 6—22.) 1893 januárban pedig befagyott Rózsahegynél, mi sebes folyása miatt nem szokott ott megesni. Az 1895 nyarán ismét kiöntött a Vág nagyon, hetekre akasztotta meg a vasúti közlekedést, mert alámosott sok töltést.

A lipómegei Krivánon, az 1340 méter magas Pavlova legelő szomszédságában II. Mátyás királyunk idejében (1608—1619) a gyalogfenyő régiójában ércbánya tárnát nyitottak, mely ma jéggel-hóval van borítva. (Lovesányi Gy. A Vág és vidéke 1881. 43.) A hol a Magas-Tátrában egy emberkor előtt vadon erdők feküdtek, melyekbe a medvék, hiúzok és őzek bátorságos tanyát találtak, a hol a hatalmas fenyvek között sem eget, sem földet nem látott az ember, ott most nyomorult girbe-gurba bokrok üldögélnek, melyek egy nyúlnak vagy fogolynak is alig adhatnának bátorságos szállást, mondja Tanárky Mihály 1814-ben (Magyarország természeti ritkaságai 18.)

Szepesmegeye tele hidegebb ma, mint hajdan volt. Lőese körül vannak még egyes régi diófák, de új esemeték-növesztése teljességgel nem akar sikerülni, mert évi hajtásaik elfagynak. (Akad. Értesítő III. köt. 3. füzet 1863. 431.) Wahlenberg a szepességi előhegyekben is talált már esalitokká törpült tölgyeket, a melyek azóta ott rég eltűntek már. Grenitz-felé a kocsánytalan tölgy (Quercus sessiliflora) ma a fenyűknek engedí át a helyét, hasonlóan a ezirbolya fenyű a Magas-Tátrában 1620—1450 m. magasságok között már-már kiveszett. (Dr. Hunfalvy J. A Magyarbirodalom földrajza 1886. 471.)

Hajdan Felső-Magyarországon is voltak szőlők, a hol most hirok sines; 1732 táján Homonna, Nagy és Kis-Domasa határában bort szűrték. Lőcsén a Szepességekben szőlőkapások vettek részt határjárásban a mult század közepén. Hanus falván 1770-ig voltak szőlők, sőt Sebesen, Budaméren, Habsán, Nagy-Sáros és O-faluban még 1811-ben hordó számra szűrték a bort. A huszti várhegy oldalában is voltak szőlőtőkék, de 1836-ban kénytelen volt a kamara kivágnai.

KÜLÖNFÉLÉK.

— **Millennáris kitüntetés.** Ő császári és apostoli királyi felsége legkegyelmesebben elrendelni méltóztatott, hogy thomkaházi Thomka Elek kecskeméti 4. honvédszázadredbeli századosnak, a legfelsőbb megelégedés kifejezése tudtul adassék. A kiváló katona s társadalmi köreinkben általában tisztelt és kedvelt huszárszázados eme kitüntetéséhez sok szerencsét kívánunk.

— **Kinevezés.** Ő Felsége az igazságügy-miniszter előterjesztésére Bárány Károly kecskeméti törvényszéki bírót a VII ik fizetési osztályba sorozott törvényszéki bíróvá nevezte ki. Öszintén gratulálunk, mert a kitüntetés törvényszékünk egyik leghivatottabb bírójának jutott.

— **A millenniumi emlékkoronák beszerzésére vonatkozó hirdeteményünkre e helyen**

is felhívjuk olvasóink figyelmét. Ez emlékérmek, melyek egy korona forgalmi értékkel bírnak, ékszerész czélokra is, mint mellükre, lánczokra stb. dísz tárgyra igen alkalmasak. Azonkívül a rendes forgalmi értékben felül folyton növekedő emlékecseszel is bírnak, mint-hogy a törvény értelmében csakis egy millió darab verhető. Ez emlékérmek a „Kecskeméti Takarékpénztár-egyesület” pénztáránál kaphatók darabonként díszes tokban egy forintért, tok nélkül 96 krért.

— **A Kecskemét—Fülöpszállási h. é. vasút igazgatósága** folyó hó 7-én Budapesten ülést tartott, a melyen előkészítette s megalapította az e hó utoljára felé tartandó első közgyűlésen tárgyalandó ügyeket. E vasút tiszta jövedelme a forgalomnak átadása óta letelt 66 napra 3900 frt és ha az év többi részére is megfelelő lesz a tiszta jövedelem: akkor az elsőbbségi részvények után elég kamat lesz fizethető. Kecskemét th. városnak viteldíj leszállítás, vagyis kedvezményadás iránt tett fölterjesztését az igazgatóság pártolólag terjeszti a közgyűlés elé.

— **A Magyar Diák Szövetség Kecskeméti osztálya** az Országos Diák Kongresszus alkalmából f. évi június hó 18-án esütörtökön a városi műkertben Diák szövegségi Mulatságot rendez. Belépő díj: Család-jegy 5 frt, Személy-jegy 2 frt. Kezdeté d. u. 6 órákor. A mulatság iránt már előre rendkívül nagy az érdeklődés s hisszük, hogy intelligenciánk teljes számban való megjelenésével emeli az ünnepély fényét s méltányolja az ifjúságnak nemes törekvését. A rendező bizottság a következőkép alakult meg: Burdás Rezső elnök Haris Andor vigalmi b. elnök Kálmán Péter pénzügyi b. elnök ifj. Szeless József pénztárnok Bánhidy Gábor ellenőr Angyal Vidor Barsy Gusztáv Báthory István Bús Lukács Dékány Aladár Dékány Zoltán Diószeghy József Dobay László Dömötör István Dömötör Lajos Érdeky Jenő Faragó Péter Fehér József Fekete Oszkár Grosch István Györffy Pál Hanz Áron Hévizy János Joó Gyula Józsa Benedek Kauten Miklós Keresztes György Kenyeres János Fr. Kiss László Kohút Ödön Konkoly Tihámér Konecz Mihály Kovács Antal Krisch Béla Lipóczy László Molnár Béla Ifj. Nagy Imre Nagy Lajos Nagy Sándor Petneházy János Rajcsics László Rády Lajos Regdon Géza Rektórisz Lajos Reviczky Rudolf Segner Lipót Singer Sándor Söti János Szabó Lajos Szeif Kálmán Svarez Ármán, Tormássy Géza Vezsenyi Béla Wiszkidenszky Dénes Závory Béla Zsigmond Béla

— **Megkezdődtek az iskolai vizsgálatok** s az egyes tanintézetek a hét folyamán nagyrészt befejezik a tanévet. A polgári leányiskolában f. június 12-én kezdődtek az osztályvizsgálatok, még pedig 12-én és 13-án a két első osztály vizsgázott, 15-én a II., 16-án a III-ik és 17-én a polgári leányiskola IV-ik osztálya vizsgázik.

— **A Halasi nagy-útczai háztulajdonosok** erősen panaszkodnak, hogy a hatóság az ő utcájukat teljesen elhanyagolja. A háztulajdonosok a házaik előtti járót a város csinosodása érdekében aszfalt burkolattal látták el, a koci közlekedésül használt nagy forgalmú út azonban a nagy, mély kigödrözések, kátyúk miatt valóságos életveszélyes, esőzések alkalmával pedig egész pocsolóvá keletkeznek. Az útca locsolása is hiányos, mert a locsoló kocsi csak a színházig járnak s azon túl az utcát az isteni gondviselésre bízzák. Bizony itt lenne az ideje, hogy nagyobb forgalmú utcáinkat egész szélességökben kőburkolattal (keramit vagy koczka-kővel) lássuk el, mert míg ezt nem tesszük, városunk poros falusias jellegét meg nem szüntethetjük.

— **Halálozás.** Farkas Gergely köz- és váltó ügyvéd, a róm. kath. egyház örökös tanácsosa, a ki régebben közéletünkben tevékeny részt vett s egy időben tanácsnok is volt, f. hó 8-án Budapesten, életének 74. évében, hosszas szenvedés után elhalt. Nyugodjék békében.

— **Kecskemét th. város tanácsa** a honalapítás évezredes emlékének törvénybe iktatásáról, a törvény rendelkezéséhez képest, 1896. május 8-án a következő törvényzikket tette közzé: 1896. évi VII. Törvényzik, a honalapítás évezredes emlékének törvénybe

iktatásáról. (Szentelést nyert 1896. évi május hó 14-én.) Mi első Ferencz József Isten kegyelméből Ausztriai Császár, Csehország királya stb. és Magyarország Apostoli Királya. Kedvelt Magyarországnak és társországai hű Főrendei és Képviselői közös egyetértéssel a következő törvényzikket terjesztették szentesítés végett Felségünk elé: A magyar állam 1896-ban ezeréves megalapításának és fennállásának ünnepét üli. A törvényhozás ennek emlékét a következőkben örökíti meg: 1. §. A magyar szent korona országainak törvényhozása vallásos áhitattal ad hálát az isteni gondviselésnek, hogy az Árpád és vitéz hadai által megalapított hazát oltalmába fogadta, fejedelmeit bölcsességgel, népét erővel és önfeláldozó hazaszeretettel megáldotta és az országot jó és balsorsban segítve, annak lételet ezerévesen át sok viszontagság között is fenntartotta. 2. §. Ezen ünnepélyes alkalommal az országgyűlés mindkét háza legmélyebb hódolattal járul Ó császári és apostoli királyi Eelsége I. Ferencz József elé, a kinek dicsőséges uralkodása alatt az ország alkotmányos szabadsága és zavartalan fejlődése biztosítva van. Magyarország és társországainak apostoli királya viszont törhetetlen bizalmát nyilvánítja szeretett népének hűségében. Szilárd alapjai ezek annak az áldásos összhangnak, melynek ereje a jövő századok biztos haladásának is zálogát képezi. 3. §. A törvényhozás a kegyelet, hódolat és királyi hajlandóság eme nyilatkozataival a magyar állam ezeréves fennállásának emlékét örök törvénybe iktatja. 4. §. E törvény 1896. június hó 8-án, mint Ó császári és apostoli királyi Felsége dicsőséges megkoronáztatásának évforduló napján lép életbe; ugyanazon napon úgy az országgyűlés mindkét házában együttes ülésében felolvasandó, mint a magyar korona országainak minden községében közzéteendő és köbe vése az országgházban megörökítendő. Mi e törvényzikket s mindazt, a mi abban foglaltatik, összesen és egyenkint helyesnek, kedvesnek és elfogadottnak vallván, ezennel királyi hatalmunknál fogva helyben hagyjuk, megerősítjük és szentesítjük, s mind magunk megtartjuk, mind más hűveink által megtartatjuk. Kelt Budapesten, ezernyolczszázkilenczvenhatodik évi május hó tizenegyedik napján. Ferencz József s. k. B. Bánffy s. k. Midón a város tanácsa a fenti törvényt annak 4. §-hoz képest ezennel közzé teszi: meg van győződve, hogy a honalapítás emléke iránti kegyeletnek, a koronás apostoli király iránti hódolatnak és a legkegyelmesebb királyi hajlandóságnak abban foglalt nyilatkozatait, s a magyar állam ezeréves fennállása emlékének törvénybe iktatását Kecskemét város lakossága azon odaadó hazafiúi érzelmmel és törhetlen alattvalói hűség érzetével fogadja, melynek ez ideig is mindenkor jeleit adta, s velünk együtt a törvény szellemében vallásos áhitattal ad hálát az isteni gondviselésnek mindazon kegyeletért, melylyel nemzetünket ezer éven át elárasztotta. A törvény, mely a folyó 1896. évi június 8-án, mint Ó cs. és apost. kir. Felsége dicsőséges megkoronáztatásának évforduló napján lép életbe, köbevése az országgházban meg fog örökíteni; de mint egy szent és kegyeletos emlék legyen a mi szívünkbe is bevésve, s ha mint ilyen nemzedékről nemzedékre át száll az unokákra: a honalapítás ezredik évfordulójának aranyánál és márványnál szebb emlékét hagyjuk a késői századokra. Kecskeméten, 1896. június 8-án. A városi tanács.

— **A diákkongresszus.** Ismeretes, hogy az 1894-ik évi kolozsvári diákkongresszust az ifjúság Kecskemét város vendégszerető falai között tartja meg. A rendező bizottság gondoskodott, hogy a tárgyalások menete, üdítő és tanulságos kirándulásokkal váltakozzék s e mellett az ifjúság hazafiasságának külső jelét is adja. Ugyanis Pusztaszeren, hol őseink a honszerzés nagy művét lélekemelő módon bölcs törvényekkel megpecsételték: a hazai ifjúság a honalapító Árpád tiszteletére emelendő szobormű alapkövét helyezte el. Maga a kongresszus folyó június hó 17-én kezdődik, 18-án a műkertben nagy diák szövegségi mulatság, 19-én matiné tartatik, 20-ikán pedig kevés számú meghívott vendég és a vallás-közköztatásügyi miniszter képviselőjének jelenlétében eszközlik a Pusztaszeri emlékszobor alapkö

letételét. A szobormű leleplezése — melyet Lovas Rösler Lajos kecskeméti szobrász mintáz — országos jellegű ünnepek között csak a jövő 1897-ik évben lesz.

— **Szólóink érdekében.** A múlt év folyamán a hazai szőlőbirtokosok közül többen azt a tapasztalatot szerezték, hogy a peronospora viticola ellen azurinnal végrehajtott permetezésnek sok esetben nem volt kellő sikere, sőt több helyen teljesen sikertelen maradt. Ez a körülmény a permetezéshez használt azurin jó minősége ellen gyanút keltvén, a földművelésügyi miniszter szakközegei útján a forgalomban lévő azurinnal, az ország minden részéből mintákat szerzett be, azokat az országos kémiai intézet által megvizsgáltatta. A meg-ejtett vizsgálat azt derítette ki, hogy a megvizsgált azurin mintáknak csak egy része volt kifogástalan, ellenben sok azurin minta (s többek közt néhány jegezes minta is) — helytelen összetétele, tudniillik a rézvegyületek mennyiségének csekélysége, — s következésképen a szer hatástalansága miatt a peronospora viticola ellen való védekezésre nem találtatott alkalmasnak. Az azurinnal kivül az újabb időben „peronosporin” elnevezés alatt forgalomba hozott anyagból szintén több minta szerzetett be, s ezek a meg-ejtett vizsgálat alapján a peronospora viticola ellen való védekezésre valamennyien teljesen hasznavehetetleneknek bizonyultak. Ennek folytán utasítottak a vinczellér iskolák igazgatóságai, továbbá a szőlészeti és borászati felügyelők, hogy a szőlőbirtokos közönséget az előadottak értelmében az „azurin” és „peronosporin” elnevezés alatt forgalomban lévő anyagok megbízhatatlanságáról s különösen az utóbbinak teljesen hasznavehetetlenségéről még a permetezési időszak beállta előtt világosítsák fel s iparkodjanak oda hatni, hogy a szőlőbirtokosok saját érdekében a peronospora ellen való védekezésre az eddig legjobbnak bizonyult oldatokat nevezetesen a rézgálic és a mézoldatát (bourdeauxi keverék) vagy a rézgálic és szóda oldatát) burgundi keverék) használják, annál is inkább, mert a tapasztalat beigazolta, hogy még a hamisítatlan tiszta jegezes azurin is kevésbé alkalmas a peronospora ellen való védekezésre, mint az előbb említett rézgálicos keverék) mézszel vagy szóddal) mert az azurinnal való permetezés sikere több feltételtől függ, míg ellenben a bourdeauxi és burgundi keverék ideje korán és okszerűen alkalmazva, a peronospora ellen biztos sikerrel használható. Végül, minthogy megtörtént az is, hogy a rézgálicot vasgálickezeléssel keverve ták forgalomba, a miniszter szakközegei útján figyelmeztette a szőlőbirtokosokat, hogy arra is ügyeljenek, hogy a permetezés céljaira csakis tiszta rézgálicot szerezzenek be.

— **Nemesszeghy István** áll. főreálisk. zenetanár magántanítványaival a ref. főgymnasium tornacsarnokában ma f. évi június hó 14-én, vasárnap délelőtt fél 10 órákor vizsgálati matinét tart, melyre ez úton is figyelmeztetjük az érdeklődő közönséget.

— **A polgármester kérdés.** Sz. I.-né asszony f. hó 12-én reggel beállított egyik előkelő állásban levő bizottsági taghoz és előadta, hogy van neki egy veje, B. E., a ki vidéken ügyvéd. Az illető t. ügyvéd úr — az anyósa véleménye szerint — elég képességet és tetterőt érez magában arra, hogy a kecskemét th. városi polgármesteri állásra vállalkozzék; sőt, hogy a város pénzügyi állapotán valamit javítson és segítsen, a most megállapított polgármesteri fizetésnél 1000 frttal kevesebb díjazással is megelégszik. Sz. I.-né asszony megemlítvén még, hogy veje kecskeméti születésű, azt a bizottsági tag figyelmébe s pártfogásába ajánlotta. Kecskemét th. város egész közönsége pedig most már nyugodtan lehet, mert egy igazán önzetlen polgármester jelöltje már van. És most már beszélhetnek nekünk bármit is az anyósok ellen, a mikor olyan kiváló példánykép áll előttünk mint Sz. I.-né asszony.

— **A. M. D. Sz.** millenáris országos kongresszusa Kecskeméten, 1896. június 17., 18., 19. és 20-ik napján, Beniczky Ferencz v. b. t. t. Pestmegye és Kecskemét város főispánja védnöksége, dr. Szeless József a jogakadémia igazgató tanácsának elnöke és dr. Kovács Pál jogakadémiai igazgató tiszteltbeli elnöksége alatt tartatik meg. A fővá-

rosból az egyetemi-kör, a segély egyletek, az állatorvosi akadémia, a református és katolikus theológusok, a rabbiképző intézet, a vasúti és posta tanfolyam részéről ötven hivatalos kiküldött vesz részt a kongresszuson, a kolozsvári ifjúság részéről pedig 17 kiküldött. Azonkívül képviselve lesznek a kongresszuson az összes ifjúsági egyletek. A kongresszus alkalmából rendezendő mulatságról más helyen emlékezünk meg, itt közönségünk figyelmét a 19-én tartandó matinéra hívjuk föl, melyben közreműködnek: Herczeg Ferencz felolvasással, Abrányi Emil szavallattal, Abrányiné Wein Margit és Takács Mihály énekkel, továbbá közreműködnek Náday Ferencz, Meszlényi Adrien a nemzeti színházról és az úribanda.

— **A Föld vonzó ereje Kecskeméten.** Ennek megállapítása végett f. hó 12-én d. u. egy katonai bizottság működött itt. A bizottság rendelkezésére a város részéről Gröber Ferencz rendőrségi tisztviselő állott.

— **A Kecskemét—Tisza-Úghi építés alatt levő h. é. vasutat egy vasúti szakértőkből álló bizottság vizsgálta meg folyó hó 9-én, a mikor a teljesített vizsgálat után a bizottság megengedte, hogy azon vasútnak a szolnok-úton alól, az államvasútból kiágazó vonalán már mozdony is közlekedhessen. A mint a h. é. vasúttársaság mozdonyai néhány nap alatt megérkeznek: a vasút kavicsolásához teljes erővel hozzálátnak.**

— **Guttenberg Pál úr, a kézimunkára nevelő országos intézet igazgatója f. évi június 14-én vasárnap d. e. 10 órakor az új székház közgyűlési termében „A gyümölcs értékesítéséről Amerikában, Angol, Német és Magyarországon” című előadást tart, mely kiváló fontosságú és tanulságos előadásra, a város tanácsa külön értesítők útján is meghívta városunk közönségét. A tanulságos és érdekes előadásra ezen úton is felhívjuk t. olvasóink figyelmét.**

— **Kecskemét th. város 1896. évre szóló nyilvános számadásra kötelezett vállalatok és egyletek adó kivetési lajstroma a Budapest vidéki m. kir. Pénzügyigazgatóságtól leérkezvén, az a mai naptól számított nyolcz (8) napon át közszemlére kitéve van, miről adózók azon hozzáadással értesítetnek, hogy ezen idő alatt a kivetési lajstromot, az adóügyi osztálynál megtekinthetik és esetleges felszólamlásait, a később kifizendő adókivetési tárgyaláson megtehetik.**

— **Kecskemét th. város 1896/98. évekre szóló III. osztályú kereseti adó pótkivetési lajstroma a Budapest vidéki m. kir. Pénzügyigazgatóságtól leérkezvén, az a mai naptól számított nyolcz (8) napon át, közszemlére kitéve van, miről adózók azon hozzáadással értesítetnek, hogy ezen idő alatt a kivetési lajstromot megtekinthetik és esetleges felszólamlásait a később kifizendő adókivetési tárgyaláson megtehetik. A lajstrom az adóügyi osztályban tekinthető meg.**

— **A kecskeméti és Bugacz-monostori útdók és pedig: 1. a kézi minimalis; 2. az igás napszám után járók; 3. a százalék szerint fizetendő 1896. évre, főkönyvileg egyenként és tételenként előírtak, s az ezekre vonatkozó összeírásai és kivetési lajstromok június hó 15. kezdve 30-ig az adóügyi osztálynál 15 napi közszemlére megtekintés végett kitétetek. Erről az érdekeltek azon figyelmeztetéssel értesítetnek, hogy a lajstromokban foglalt útdók kivetések a mondott helyen és időben, a hivatalos órák alatt mindenki által megtekinthetők s mindazok, kik az érintett adónemekkel megróva vannak, esetleges felszólamlásait ezen hirdetemény közzétételétől számított 15 nap alatt ugyancsak az adóügyi osztálynál megtehetik.**

— **A kecskeméti róm. kath. főgymnasium 1896. június 16-án a szavallatból, ének- és zenéből vizsgálatot tart, melynek műsorozatát a következőképpen állapította meg az igazgatóság: 1. Királydal. Szövegét írta Kovács Antal, zenéjét szerzette Szent Gály Gyula. Előadja a főgymn. vegyes ének- és zenekara. 2. Gyónás, Szabó Sándortól. Szavallja Komáromi Dezső. k. r. n. p. VII. o. t. 3. Bölcsődal, Thul F.-tól. Előadja a főgymn. zenekara. 4. a) A nap a fényes égről . . . Olasz dal. b) Diadalének, Händeltől. Énekli a főgymn. vegyes kara. 5. A mi királynénk, Makai Emiltől. Szavallja Nyul Pál III. o. t. 6. Intermezzo a**

„Parasztbecsület”-ből, Mascagnitól. Előadja a főgymn. zenekara. 7. A király és a költő, Abrányi Kornéltól. Szavallja Ónodi Jenő, VIII. o. t. 8. Alföldi búcsúhangok, Kéltől. Előadja a főgymn. zenekara. 9. Szabadságharazi dalok, Káldy Gy. után átírta Szent-Gály Gyula. Előadja a főgymn. vegyes ének- és zenekara. 10. Hivatásának áldozata. Fekete Gábortól. Szavallja Bárany Izidor, VIII. o. t. 11. Pályázatok kihirdetése. 12. Rákóczi-induló. Előadja a főgymn. zenekara. Kezdeté délután 5 órakor. Helyiség a főgymn. udvara, kedvezőtlen idő esetében a tornaterem.

— **Rózsa-ünnepélyünkre, mely f. hó 19-én d. u. a kaszinó nyári helyiségében lesz, Kecskemét nagyérdemű közönségét, és a kongressusi vendégeket ez úton is tisztelettel meghívjuk, — a rendező bizottság.**

— **Értesítés és felhívás.** Az országos deákuszövetségi kongresszusi vendégek tiszteletére Kecskemét törvényhatósága f. hó 17-én, szerdán esti 8 órakor a Casinóban diszvacsorát, 20-ikán szombaton délután 5 órakor ugyanott diszbedét fog adni. Mely két ünnepélyről városunk művelt közönségét azon czélel értesíti a rendező bizottság, hogy a kik valamely ünnepélyen résztvenni kívánnak, magokat meghívottaknak tekintve, a városi központi irodában jelentkezni sziveskedjenek. Ugyan ez alkalomra a Casinóban is aláírási iverk kitéve vannak. A rendező bizottság.

— **Öngyilkosság.** Benedek Gusztáv kecskeméti születésű 19 éves r. kath. vallású nőtlen szabósegéd f. hó 19-én szerelmi bánatból föbelőtte magát, minek következtében másnap reggel a polgári kórházban kiszenvedett. Benedek múlt évben Budapesten volt alkalmazásban, hol örülten beleszeretett egy nőbe, mivel azonban szerelmét nem viszonzta, reálott, miért fogságot is szenvedett. A kitöltött fogság után reményével nem hagyott föl s mivel vágyát ekkor se érte el, öngyilkossá lett.

— **Házassági statisztika.** A kecskeméti m. kir. anyakönyvi hivatalban f. évi június hó 6-tól június hó 12-ig házasságot kötöttek:

1. Balla István rk. és Tóth Mária rk.
2. Boros Ferencz rk. és Gódöllei Magdolna rk.
3. Jójárt István rk. és Györki Julianna rk.
4. Gatyás Mihály rk. és Czigán Mária rk.
5. Herczeg Salamon izr. és Witz Helén izr.
6. Nagy Imre rk. és Borsos Julianna rk.

Kihirdettettek:

1. Molnár János rk. és Tóth Borbála rk.

Videkről érkezett kihirdetések:

1. Páhiról: Dóczy István rk. kecskeméti és Molnár Erzsébet rk. páhi lakosok.

Arad népoktatásügye.

T. T.! Aradváros kulturális tekintetben hazánk vidéki városai között az első között foglal helyet. A közművelődés terjesztésére szolgáló, eszközei, lakosságának számarányához képest oly bőségek, milyennel sokkal több lakossal bíró városaink alig rendelkeznek.

Van 3 magyar napilapja, 1 magyar heti közlönye, román és német nyelven megjelenő hírlapja, Kölcsey irodalmi egylete, nyilvános könyvtárai, kir. főgymnasiuma, állami főreáliskolája, állami tanítóképezdeje, román tanítóképezdeje, kereskedelmi akadémia, görögkeleti szeminarium, zeneiskola, kereskedelmi és ipariskola, 2 közs. polgári iskola, siket néma iskola, női ipariskola, fa és fémipari szakiskola, magán leánynevelő intézet, magán leányiskola, számos elemi iskolája és ovodája.

A magyarországi tanítók országos bizottságának a szünidőben Aradon tartott nagy gyűlésén, mint megyei tanítótestületünk egyik kiküldötte résztvévén, hivatalos kötelességem teljesítéséből fennmaradó időt, Arad város tanügyének, melyről már előzőleg sok dicséretet hallottam, lehető tanulmányozására fordítottam.

Szerzett tapasztalataim, miután a tananyag mikénti feldolgozására, a tanmenetre s módszerre ki nem terjeszkedhettem, nem teljeselek ugyan, de mint tanügyi, habár adminisztratív és részben statisztikai dolgok, t. kartársaimat érdekelni fogják s miután nemesak a jóból, de a rosszból is okulhatunk, mindkét esetben lehetnek tanulságosak is.

Ó és Új-Arad a Maros partján úgy fekszenek, mint Budapest a Duna mellett, de mivel Ó-Arad Aradmegyében, Új-Arad meg

Temesmegyében van, tanügyi tekintetben semmit sem tudnak egymásról.

Én ez alkalommal csakis Ó-Arad tanügyével foglalkozom s miután felekezeti iskolái bennünket nem igen érdekelnek, leginkább csak a községi népiskolákra vonatkozó adataimat és tapasztalataimat fogom elsorolni.

Arad lakosainak száma 42 ezer. Nemzetiségre nézve 26 ezer magyar, a többi oláh, német és szerb.

A 6—15 éves tankötelesek összes száma a 94/95. tanévben volt 7566, ebből vidéki 349. Iskolába nem járt 1701 tanköteles, még pedig 301 fiú, 1391 leány.

Községiékké a róm. kath. és ref. felekezetek iskolái lettek, a luth., izraelita, gör. kel. román és g. k. szerb még ma is felekezeti.

A gör. kel. román és g. k. szerb iskolákban a tanyelv román, illetőleg szerb, a többiben magyar.

A közs. iskolai tanulók 43 tanteremben 46 osztályban voltak elhelyezve; összes számuk volt a tanév elején 3200. Kimaradt és meghalt 336, év végére maradt 2864. Az év elején a közs. iskolákban egy tanítóra átlag jutott 69, az év végén 62 növendék.

Az izraelita hitfelekezetenél 8 tanítóra az év elején egyenként 41, az év végén 37 növendék jutott.

6 román tanítóra az év elején 90, az év végén 86. Három szerb tanítóra az év elején 55, az év végén 50.

Leghanyagabb az iskoláztatás a románoknál, miután ők a törvényt tetszésük szerint magyarazzák; aránylag az iskolába nem járók legnagyobb %-át is ők szolgáltatják.

Az elemi osztályok száma összesen 66. Aradon pusztai iskolák nincsenek. A pusztákon kis birtokosok, bérlők, kertészek nem laknak, fás, fehérítő tanyákat nem látunk, csak elvétve tűnnek fel egyik-másik nagyobb uradalom majorjai, különben határa nem nagy kiterjedésű.

Az aradi összes közs. iskolák Arad város törv. hatósági bizottságának hatósága alatt állanak, mely a felügyeletet az iskolaszék által gyakorolja.

Az iskolaszék tagjait a törv. hatósági bizottság a legintelligensebb és legműveltebb egyénekből választja; számuk 36. A tanítótestületeket a törvény értelmében 3 tag képviseli. Működését a törvény szabályozza. Választja a tanítókat, intézi a folyó ügyeket, a nagyobb fontosságú dolgokat és szervezési munkálatokat, melyek előkészítésére szűkebb körű bizottságokat küld ki, a bizottságoknak megbeszélés és javaslatétel végett az ügyeket kiadja és véleményes jelentésök alapján érdemileg határoz. Állandó tanügyi bizottsága nincsen.

A tanítóknak, iskolának, a legjobb barátja. Tanítókkal szembeni eljárásában — ottani tanító kijelentése szerint — ritkítja párját, kérelmek iránt, ha az nem válik a tanügy hátrányára, mindig a legelőzékenyebb, indokolt kérelmet a legkritikább esetben tagad meg tőlük, s egyik nagy érdemének tulajdonítja, az aradi tanítótestületben uralkodó egészséges szellemet.

Anyagi állapotukat lehetőleg iparkodik javítani. Mellékjövedelmek adásánál tekintettel van arra, feltéve, hogy az illető koránál fogva alkalmas, kinek nincs mellékjövedelme, s ha rá van utalva, annak adja. Ha mellékjövedelmet nem adhat, személyes pótlékban részesíti, s tényleg van 2 tanító kik 100—100 frt személyes pótlékot élveznek. Bőles intézkedés, lévén a nyugodt megélhetés egyik főfeltétele a jó munkának.

Az aradi iskolaszék, ha nem képes megédesíteni a tanító helyzetét, még alapos ok mellett sem keseríti meg. (Folyt. köv.)

Piaczi árjegyzék.

1896 június 12-én.

Tiszta búza métermázsánként	6.20	król	6.30	krig
Kétszer	5.90		6.—	
Rozs	5.80		5.85	
Árpa	4.30		4.40	
Zab	5.80		6.—	
Tengeri kecskeméti	4.30		4.40	
bánáti új	4.15		4.20	
Köles	5.—		5.50	
Krumpli	1.10		1.30	
Széna	1.80		2.—	
Szalma	1.—		1.20	
Szalonna kilója	0.50		0.56	

Felölös szerkesztő: IFJ. TÓTH ISTVÁN.

Kiadótulajdonos: TÓTH LÁSZLÓ.

Legujabb poloskák, bohák, konyhaféreg, molyok, háziállatokon lévő élősdik stb. ellen

bámulatos hatású! Öl — mint semmi

egyéb szer — mindenféle rovar és azért az egész világon, mint egyedül a saját nemében, dicsértetik és kerestetik.
Ismerető jelei: 1. lepecsételt üveg; 2. „Zacherlin” név.

KAPHATÓ KECSKEMÉTEN:

Békési Sándor,
Bóka Zsigmond,

Dávid Bertalan,
Gyenes S. és fia, Witz Gusztáv és Stein Lajos uraknál.

Harkai József,
Nyirádi László,

Pataki György,
Schwartz Adolf.

SZABADSZÁLLÁSON: Spitzer Ignácz úrnál.

SZOLNOKON:

Konsitzky György,
Kramer és Levy,

Nerfeld Ferencz,
Oesztreich Lipót,

Rosenzweig Ede,
Schwarz Antal,

Pitzer Adolf,
Boros B. uraknál.

10-7

MELOCCO PÉTER

BUDAPEST

VI. Dévay utca 21.

Égyjegyű árnyék és bérmentve.

Műanyagmosaikkal, cementkőgyár és betonöntési vállalat.

Cementkőgyár minden nagyságban.

Égyjegyű árnyék és bérmentve.

Szállítással városi csatornázásokat, csillap- és vízvezetékcsatlakozásokat, cementbetonbuckolásokat, gépalapozásokat stb.

3

Házeladás.

A II-ik tizedben, Mária-útoza 69. sz. alatt fekvő Tek. özv. **Keresztes Benedekné** úrnő, terjedelmes házbirtoka szabadkézből eladó. — Értesítést ad a jelzett házban maga a tulajdonosnál alulírott is.

Kecskemét, 1896. máj. 16.

Szabó Márton,
ügyvéd.

III. t. Jókai-útoza 201. sz.

167 0-3

Mayerfi Zoltán, Kecskemét.

„Kecskeméti por” új szer az azurin házi készítéséhez csomagja — frt 20 kr.
I^a Rézgálic klgija — frt 26 kr.
Jegeces szóda „ — frt 06 kr.
Gyanta-szappan hernyó elleni permetezéshez „ — frt 30 kr.
Azurin „ 1 frt 25 kr.
„Ausztria” permetező drbja 16 frt 50 kr.

Mútrágyák. Tőzegpor.

164 0-5

Hankovszky Gergelynek borbási közön Muraközi Sándorné szomszédságában levő

szőlleje,

mely 1200 négyszögöl területen fekszik szabadkézből örökaron eladó.

Jó kunyhóval és szüretelő helylyel, a vasuti átjárótól 1 kilométerre fekszik. Értekezni lehet a tulajdonossal

Hankovszky Gergelylyel
kőrösi hegy 3. sz.

176 3-2

Aranyérmekkel kitüntetve.

Első oszt. és kir. kizár. szabadalm.

Aranyérmekkel kitüntetve.

HOMLOKZAT-FESTÉK-GYÁR

KRONSTEINER KÁROLY WIEN, III. Hauptstrasse 120. szám saját házában.

Főhercegi és hegezei uradalmak, es. és kir. katonai raktárak, vasút-, ipar-, bánya- és hámortárulatok, építkezési munkálatok, VÁLLALKOZÓK és ÉPÍTŐMESTEREK, valamint gyártulajdonosok szállítója. — Ezen homlokzathfestékek, melyek mészen oldhatók, száraz porított állapotban, 40 különféle színmintában, különként 16 krtól feljebb szállítatnak és a festékszínnek tisztaságát illetőleg teljesen hasonló az olajmázoláshoz. — Mntalpok és használati utasítások ingyen és bérmentve küldetnek. 141 20-9